

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/87/2018
Identifikačné číslo spisu: 6017200463
Dátum vydania rozhodnutia: 25.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6017200463.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Sone Langovej v právnej veci žalobkyne: O., K., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor pomoci v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok, Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2017/6290/LM z 23. mája 2017, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23Sa/5/2017-51 z 29. januára 2018, takto

rozhodol:

Kasačnú sťažnosť žalobkyne z a m i e t a.

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Rozsudkom č. k. 23Sa/5/2017-51 z 29.01.2018 Krajský súd v Banskej Bystrici zamietol žalobu žalobkyne s odôvodnením, že žalovaný, konajúc o odvolaní žalobkyne, svoje rozhodnutie odôvodnil na základe opätovného posúdenia zdravotného stavu maloletého dieťaťa posudkovým lekárom odvolacieho orgánu, podľa ktorého maloleté dieťa nemá dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci osobitnú starostlivosť pre zistené ochorenia zaradené do kapitoly V (duševné poruchy a poruchy správania) podľa prílohy č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z. z. Krajský súd konštatoval, že ani lekárske správy, ktoré boli prílohou žaloby, nerozporujú skutočnosti zistené posudkovými lekármi prvostupňového orgánu verejnej správy, ako aj žalovaného. Mal preukázané, že dieťa žalobkyne nemá dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci osobitnú starostlivosť. Dodal, že lekári prvostupňového orgánu verejnej správy vychádzali z odborných lekárskeho nálezov, ktoré boli žalobkyňou predložené v rámci administratívneho konania, z ktorých nevyplýval nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci osobitnú starostlivosť.

2. Rozsudok krajského súdu napadla včasnou kasačnou sťažnosť žalobkyňa, ktorá uviedla, že jej dcéra je pod neustálym psychiatrickým dohľadom a aj počas kontrolného vyšetrenia dňa 29.12.2017 psychiater odporučil predĺžiť rodičovskú dovolenku do 6 rokov veku dieťaťa, pretože si vyžaduje celodennú starostlivosť matky. Preto nie je možné, aby navštevovalo materskú školu. V minulosti bolo do materskej školy prijaté na dva týždne na dve hodiny denne, ďalej ju odmietli prijať. Uviedla, že

zdravotný stav maloletej si vyžaduje osobitnú starostlivosť aj pri dozore pre poruchy správania, čo je vyslovene uvedené psychiатrom aj v poslednom náleze pri kontrolnom vyšetrení.

3. Vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalovaný považoval kasačnú sťažnosť za nedôvodnú. Uviedol, že žalobkyňa v kasačnej sťažnosti iba opakovane poukazuje na subjektívny názor detskej psychiatričky ohľadom nepriaznivého zdravotného stavu svojej dcéry. Kasačná sťažnosť žalobkyne nesmeruje proti právnomu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam. Podanie kasačnej sťažnosti z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu veci neprichádza do úvahy. Uviedol tiež, že obaja posudkoví lekári posúdili zdravotný stav dieťaťa a nezávisle od seba dospeli k záveru, že nemá lekárom diagnostikované a potvrdené žiadne ochorenie a stav, ktorý by vyžadoval osobitnú starostlivosť pri činnostiach uvedených v prílohe č. 2 k zákonu o sociálnom poistení v kapitole V. Žalovaný preto žiadal preto kasačnú sťažnosť žalobkyne zamietnuť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ S. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 455 S. s. p.), preskúmal kasačnú sťažnosť a dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť (§ 461 S. s. p.).

5. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov oprávnená osoba má nárok na rodičovský príspevok, ak a) zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa a b) má trvalý pobyt alebo prechodný pobyt na území Slovenskej republiky (ďalej len „pobyt“) alebo je osobou podľa osobitného predpisu.

6. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 571/2009 Z. z. dieťaťom podľa odseku 1 písm. a) je dieťa do šiestich rokov veku, ktoré má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

7. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 571/2009 Z. z. rodičovský príspevok sa odníma od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa rodičovský príspevok vyplatil, a) ak sa zmenia alebo zaniknú skutočnosti rozhodujúce na nárok na rodičovský príspevok, b) ak sa rodičovský príspevok vyplácal neprávom, c) ak rodičovský príspevok poskytuje príslušná inštitúcia členského štátu v rovnakej sume alebo vo vyššej sume, ako je ustanovené v § 4 ods. 1 a 2 alebo § 4 ods. 3, d) ak príslušná inštitúcia členského štátu neposkytuje rodičovský príspevok z dôvodu, že oprávnená osoba si neuplatnila nárok na rodičovský príspevok, alebo e) na žiadosť oprávnenej osoby.

8. Podľa § 5 ods. 1 a 2 zákona č. 600/2003 Z. z. dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je choroba a stav uvedené v prílohe osobitného predpisu, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy trvajú viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo je predpoklad, že budú trvať viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, a vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa tejto prílohy. Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je aj choroba a stav vyžadujúce osobitnú starostlivosť podľa odseku 1, ak choroba a stav vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť.

9. Žalobkyňa poberala rodičovský príspevok na maloletú G. O. do dovŕšenia 4. roku veku dieťaťa pre nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa, keď aj odborní lekári odporučili predĺženie rodičovskej dovolenky do 4. roku veku dieťaťa.

10. Rozhodnutím č. LC2/RHNaŠSD/SOC/2017/19415-8 zo 17.03.2017 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec od 01.04.2017 (od nasledujúceho mesiaca po dovŕšení 4. roku veku dieťaťa) odňal žalobkyňi rodičovský príspevok. Posudkový lekár prvostupňového správneho orgánu v posudku uviedol, že dieťa nemá dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav na základe diagnózy F90-98 zaradené do kapitoly č. VI prílohy č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Uviedol, že vývoj psychického stavu má priaznivú tendenciu, evidentné známky vyzrievania, úzkostné stavy nie sú závažné, nevyžadovalo hospitalizáciu na psychiatrickom oddelení, nie je sledované psychologom, hygienické návyky už zvláda.

11. Preskúmaným rozhodnutím č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2017/ 6290/LM z 23.05.2017 Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny zamietlo odvolanie žalobkyne a potvrdilo prvostupňové rozhodnutie zo 17.03.2017. Posudkový lekár Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v posudku uviedol, že ide o 4 - ročné dieťa s primeraným psychomotorickým vývinom, sledované psychologicky a pedopsychiatricky pre syndróm ADHD - hyperkinetickú formu, poruchy správania s opozičným vzorom v období detského negativizmu. Uviedol, že dieťa nemá výrazné narušenie sociálneho života, orientácie, intelektu, myslenia, správania pri úplnom rozpade osobnosti s potrebou trvalého dozoru, nemá stredný alebo ťažký stupeň duševnej zaostalosti ani ťažké poruchy správania rezistentné na liečbu. Nemá ešte úplne fixované hygienické návyky, nie je zdokumentovaná organická porucha s poruchou vyprázdňovania moču a stolice u dieťaťa. Dieťa má odporúčanú zvyškovú stravu s dostatkom ovocia a zeleniny, s obmedzením sladkostí ako každé iné dieťa v jeho veku. Na základe týchto skutočností posudkový lekár vyhodnotil, že dieťa nevyžaduje osobitnú starostlivosť. Vyžaduje starostlivosť ako každé iné dieťa v jeho veku a dôsledný nácvik hygienických návykov zo strany matky. Dodal, že pri posudzovaní DNZS je rozhodujúci stupeň a závažnosť ochorenia dieťaťa, neposudzuje sa vhodnosť zaradenia do detského kolektívu.

12. Kasačný súd uzavrel, že žalobkyňa ani v podanej kasačnej sťažnosti neuviedla námietky, ktoré by spochybnili závery posudkov a nepreukázala, že maloletá má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, pre ktorý sa stále považuje za dieťa v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 571/2009 Z. z.

13. Detský psychiater v lekárskej správe z 30.08.2017 síce odporučil žiadosti matky o predĺženie rodičovskej dovolenky vyhovieť, ale tiež uviedol, že maloletá nemá známky duševnej choroby, mentálny vývoj je dobrý, veku primeraný, hygienické návyky už dodržiava vo dne aj v noci. Nejedná sa o celoživotný psychický problém, ale v danom období osobnosť ešte má určité známky emočnej a sociálnej nezrelosti, nejde o hlavný problém syndróm ADHD, ale o tendencie k úzkostnému reaganíu bez prítomnosti matky, čo sa tiež zlepšuje, pretože užíva lieky aj matka sa o dieťa vzorne stará. Uviedol, že stav sa celkovo zlepšuje, ale ešte vyžaduje intenzívnejšiu celkovú starostlivosť matky. Dodal, že za predpokladu, že dieťa bude zaradené do materskej školy postupne na 2-4 hod. denne v 1. polroku a od februára 2018 na celý deň, vývoj dieťaťa sa môže úplne veku primerane upraviť.

14. Posudkoví lekári príslušného úradu práce a Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v posudkoch zohľadnili všetky predložené odborné lekárske nálezy, ktoré v posudkoch riadne vyhodnotili. Zhodne dospeli k záveru, že zdravotný stav maloletej neodôvodňuje predĺženie rodičovskej dovolenky matky maloletej.

15. Aj kasačný súd, stotožňujúc sa so závermi súdu prvého stupňa, rovnako dospel k záveru, že posudkoví lekári zhodnotili zdravotný stav maloletej v súlade so všeobecným posudkovým hľadiskom, úplne a objektívne, svoje závery logicky a presvedčivo odôvodnili, pričom ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárov.

16. Z uvedených dôvodov najvyšší súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol (§ 461 S. s. p.).

17. Účastníkom kasačný súd nepriznal náhradu trov kasačného konania, pretože žalobkyňa nebola v konaní úspešná a na priznanie náhrady trov kasačného konania nevzhliadol dôvody.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.